

Fővárosi Ítéltábla

16.Gf.40.400/2021/4-II.

A Fővárosi Ítéltábla a Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda (Cím7, ügyintéző: dr. Ölveczky István ügyvéd) által képviselt Felperes1 (Cím2) I. rendű, Felperes2 (Cím2) II. rendű és Felperes3 (Cím4) III. rendű felperesnek – a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (Cím3, ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd és ifj. dr. Burai-Kovács János ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím1.) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2021. szeptember 21. napján kelt 37.G.42.049/2020/17/I. számú ítélete ellen a felperesek részéről benyújtott fellebbezés folytán – nyilvános fellebbezési tárgyaláson – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint 2005. augusztus 1-jén az I. rendű felperes „Igénylőlap alperesi ingatlanfedezetes hitelek felvételéhez” kérelmet nyújtott be az alpereshez, melynek 9-10. oldala tartalmazta a kockázatteltáró nyilatkozatot lakossági üzletfelek részére devizakölcsön felvételéhez. Ez rögzítette, a nyilatkozat célja, hogy a devizakölcsönök sajátosságairól a alperes1 lakossági ügyfeleinek nyújtott devizahitelezési gyakorlatáról a kölcsönügylet megkötése előtt teljeskörűen tájékoztatást adjon annak érdekében, hogy a devizakölcsönökhöz kapcsolódó kockázatokat a fél megfelelően áttekinthesse. Az irat tartalmazza, devizakölcsönön olyan kölcsönt értünk, melynél a kölcsön összege nem forintban, hanem valamely más pénznemben kerül meghatározásra, és a futamidő alatt a tartozás nyilvántartása is ebben a pénznemben történik. A alperesi Bank a alperesi deviza lakáshitelt és az ingatlanfedezetes devizahitelt svájci frank és euró alapon nyújtja, úgy, hogy az ügyfél igénye alapján a folyósítás és a törlesztés vagy forintban, vagy a hitel nyilvántartásával azonos devizanemben történik. A

„Devizahitelezés költségei és kockázatai” címmel rögzíti, „a devizakölcsönök kamatlába jelenleg alacsonyabb, mint a forintkölcsönöké, ezért a devizakölcsönök aktuális törlesztőrésze alacsonyabb. A devizában nyilvántartott kölcsönök rendelkeznek azonban néhány olyan jellemzővel, amelyek további költséget és kockázatot jelenthetnek az üzletfeleknek.” Az irat további része erre vonatkozó figyelemfelhívás, mely szerint, amennyiben a devizakölcsön folyósítása forintban történik, a alperes1 a devizakölcsön összegét a folyósítást megelőzően forintba átszámítja, ilyenkor a bank CHF/EUR pénztári devizavételi árfolyamot alkalmaz, mintha megvásárolná az ügyféltől azt a svájci frank vagy euró összeget, melynek ellenértékét forintban folyósítja. A hitel törlesztésekor ugyanez fordítva történik, amikor az üzletfél a törlesztőrészt forintban fizeti, a alperesi Bank a CHF/EUR pénztári deviza eladási árfolyamon számítja át devizára, mintha eladta volna az üzletfélnek a törlesztéshez szükséges svájci frank összeget. A vételi árfolyam alacsonyabb az eladásinál, a különbség mértéke az egyes bankok üzletpolitikájától függően változik, amely ekkor mintegy 3 % volt. A törlesztőrészek változása körében rögzítésre került, hogy a devizában nyújtott, forintban folyósított és törlesztett kölcsönöknél a kamat és az árfolyamváltozások hatásaként a deviza alapú kölcsönök havi törlesztőrésze a forint kölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhat. A törlesztőrészlet ingadozása a kamat- és az árfolyamváltozás iránya függvényében kedvező is lehet, azaz, hogy adott havi törlesztőrésze csökken és kedvezőtlen is, amikor az adott havi törlesztőrészlet növekszik. Ez úgy érintheti az ügyfelet, hogy amikor a forint árfolyama gyengül a svájci frankkal vagy euróval szemben, azaz 1 CHF-ért vagy EUR-ért a korábbinál több forintot kell fizetni, akkor a törlesztőrészlet növekszik, amikor a forint árfolyama erősödik, akkor a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni. A devizakölcsönök kamatait a devizakamatok ingadozása is befolyásolhatja. A alperes1 a lakossági ingatlanfedezetes devizahitel termékeinél éves kamat rögzítést alkalmaz. Ez azt jelenti, hogy a hitel kamatlába 12 hónapig nem változik, az éves kamatfordulók pedig a kamatforduló időpontjában hatályos kondíciós listában szereplő alperesi deviza lakáshitel, illetve ingatlanfedezetes devizahitel termékeire vonatkozóan meghirdetett kamatláb kerül ismét 12 hónapos időtartamra rögzítésre.

Az irat tartalmazta az I. rendű felperes azon nyilatkozatát, hogy a fenti kockázatokat megismerte, a nyilatkozatot megértette, az abban foglaltakat tudomásul vette, és kijelentette, hogy a alperes1-vel a alperesi deviza lakáshitel, illetve ingatlanfedezetes devizahitel kölcsönszerződést a fenti költségek és kockázatok teljes körű ismeretében kötötte meg.

2005. augusztus 1-jén II. és III. rendű felperes mint adóstárs kiegészítő igénylőlapot nyújtottak be alperesnél, melyek 5-6. oldala megegyezett az I. rendű felperes által aláírt kockázatteláró nyilatkozattal.

[2] Az I. rendű felperes mint adós, II-III. rendű felperes mint adóstársak és az alperes között 2005. október 18-án szerződésszám1 szerződésszámmal kölcsönszerződés jött létre a Város1 külterület helyrajzi szám1. számú ingatlan megvásárlásának részbeni finanszírozására. A hiteligény 120.000.000 forint volt, a kölcsönösszeg 854.480 CHF. A folyósítás és a törlesztések pénzneme is forint, a futamidő 180 hónap, az éves kamatláb 2,49 %, a havi kezelési díj 0,125 % volt. Rögzítésre került, a bank a kölcsön kezelési díja meghatározásakor a mindenkori kondíciós listában meghirdetett mértékhez képest 1,14 % kedvezményt ad, évenkénti felülvizsgálattal. Rögzítésre került, a havi kezelési díj számítása az ügyleti év elején fennálló tőketartozás alapján történik egyelő részletekben, havonta a törlesztőrészlettel azonos időben kerül terhelésre. A szerződés 6. pontja szerint a szerződés első kamatperiódusra érvényes havi törlesztőrésze 5.189 CHF, a törlesztőrészek száma

180. Az első törlesztőrészlet esedékessége 2005. december 28., ezt követően minden hónap 28. napja. Az utolsó törlesztőrészlet esedékessége 2020. november 28.

[3] Az I. rendű felperes mint adós, II-III. rendű felperes mint adóstársak kötelezettséget vállaltak arra, hogy a kölcsönszerződésben meghatározott kölcsönösszeg folyósításától számított 6 hónapon belül 25.000.000 forintot előtörlesztenek. A szerződés II. Általános Rész 3. pontjában rögzítésre került, a bank a kölcsön folyósításakor, és minden 12. havi törlesztőrészlettel egyidejűleg a folyósított kölcsön, illetve a fennálló tőketartozás összegére kezelési díjat számít fel, melynek forint ellenértékével megterheli a bankszámlát. A kezelési díj összegének átszámítása forintra, a bank által a kezelési díj tényleges megfizetésének napjára meghirdetett ún. pénztári deviza eladások típusú árfolyamon történik. Devizában történő folyósítás és törlesztés esetén a bank a kezelési díj összegét a kölcsön pénznemében a devizaszámlán terheli. A bank jogosult a kezelési díj mértékét a kezelési díj esedékességének napján, az aznap érvényben levő kondíciós lista szerinti értékre módosítani, mely mértékről a bank az adóst, adóstársakat legkésőbb a kezelési díj esedékességét megelőző 15. napig a kondíciós lista útján értesíti. A 2/9. pont szerint a kölcsönszerződés általános és különös részek közti eltérése esetén a különös részben foglaltak irányadók. A kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdésekben a bank mindenkor hatályos Lakossági Üzletág Általános Szerződési Feltételei és a magyar hatályos jogszabályok irányadóak. Az adós és az adóstársak kijelentették, hogy a hatályos Lakossági Üzletág Általános Szerződési Feltételek rendelkezéseit ismerik, annak alkalmazását elfogadják.

[4] Az okirat II. fejezet (Általános rész) 8.8. pontja szerint „Adós/Adóstárs(ak) tudomásul veszi(k), hogy a kölcsön igénybevételével együtt járó, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben maguk viselik. A Bank fenntartja annak jogát, hogy amennyiben az árfolyamok kedvezőtlen változása – a Bank megítélése szerint – veszélyezteti Adós/Adóstárs(ak) kölcsöntörlesztési képességét, a fennálló kölcsöntartozást visszavonhatatlanul forintra átváltssa, és az átváltás napjától a mindenkori Kondíciós Listájában meghirdetett, a jelen kölcsön céljának és típusának megfelelő forint kamatláb és kezelési/előtörlesztési díj mérték alapján számítsa ki a kamatot és a kezelési/előtörlesztési díjat. A kölcsöntartozás forintra történő átszámítása a II/4.5. szerinti árfolyamon történik.”.

[5] A felek közti elszámolás a DH törvények alapján 2015. február 1-jei fordulónappal megtörtént, az ellen I. rendű felperes panasszal élt, de annak elutasítását követően nem kezdeményezett eljárást a Pénzügyi Békéltető Testületnél.

[6] Felperesek és az alperes között a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt per volt folyamatban a végrehajtás megszüntetése iránt.

A bíróság ügyiratszám1 számú ítéletével a keresetet elutasította.

A felperesek keresetükben arra hivatkoztak elsődlegesen, hogy a kölcsönszerződés1 számú kölcsönszerződés, melyet 2005. október 18-án kötöttek, érvényesen nem jött létre, másodlagosan a kölcsönszerződés semmisségét állították, harmadlagosan a végrehajtási záradék jogszerűségét vitatták.

A bíróság a THM meghatározása, a kölcsön tárgya, az árfolyam módosulása vonatkozásában megállapította, hogy a kölcsönszerződés nem jogszabálysértő. Az árfolyamkockázat kapcsán úgy foglalt állást, hogy a kölcsön igénylőlap utolsó előtti oldalán található tájékoztatás megfelel a Hpt. 203. § (7) bekezdésének, így az árfolyamkockázatra vonatkozó felperesi hivatkozás alaptalan. Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szabályok érvényessége-érvénytelensége körében a felperesek a szükséges nyilatkozatokat és kérelmeket nem terjesztették elő, így e kereseti kérelem érdemben nem volt vizsgálható.

[7] A Fővárosi Törvényszék a ügyiratszám2 számú ítéletével az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét csupán az illeték megfizetése kapcsán változtatta meg.

Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatásra vonatkozóan a törvényszék az Európai Unió Bírósága (EUB) C-51/17. számú ítéletében foglaltakra hivatkozva kiemelte, az elsőfokú bírósággal egyezően megfelelőnek találta alperesi jogelőd tájékoztatását. Utalt a felperesek közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatára, illetve a csatolt tájékoztatóra, mely egyértelműen, világosan rögzítette, hogy a kedvezőtlen árfolyamváltozás az adóst terhelő pénzügyi kötelezettséget megnövelheti, a fogyasztó a kockázat korlátozott voltára nem következtethetett. A felperesek arra nem tettek nyilatkozatot, hogy a kockázatteltérés az írásbelitől eltérő más szóbeli tartalommal történt volna. Az előterjesztett bizonyítási indítványt az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte.

[8] Felperesek jelen perbeli módosított kereseti kérelmükben kérték, hogy a bíróság marasztalja alperest 250.000 forintban felperesek javára egyetemlegesen az általuk 2005. október 18-án kötött kölcsönszerződés kapcsán, kérték a semmisség megállapítását a kölcsön szerződés 6. oldal 9. bekezdése azon rendelkezése tekintetében, mely szerint „A kölcsön és mindenkor hatályos kamatának átszámítása forintba a bank által a tényleges megfizetés napjára meghirdetett ún. pénztári deviza eladási típusú árfolyamon történik, továbbá a 8. oldal 5. bekezdésének azon rendelkezését kérték semmissé nyilvánítani, mely szerint „Adós, adóstársak tudomásul veszik, hogy a kölcsön igénybevételével együtt járó, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben maguk viselik.” Továbbá kérték a 3. oldal 3. bekezdésének semmissége megállapítását, mely szerint a havi kezelési díj mértéke havi 0,25 % (ez helyesen: 0,125 %). Kérték megállapítani, hogy a semmis kikötések nélkül is teljesíthető a szerződés 140,43 HUF/CHF árfolyam és havi 578.691 forint törlesztőrészlet mellett. Hivatkoztak a régi Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdésére, a Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére, a Hpt. 213. § (2) bekezdésére és a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § d) pontjára. Kérték alperest perköltségben marasztalni.

Hivatkoztak az árfolyamkockázat kapcsán a hiányos tájékoztatásra, a szerződési feltételek előzetes megismerhetősége hiányára, a kockázatteltérés hiányára, a jogérvényesítés korlátozottságára. Nem kaptak arról tájékoztatást, hogy a törlesztőrészlet meghaladhatja a jövedelmüket, a tőketartozás pedig a fedezetet. A tájékoztatás nem felelt meg a C-51/17. számú EUB ítéletnek. Nem kaptak tájékoztatást arról, hogy a szerződéskötés előtt tanulmányozhatják a feltételeket. A hitelező a Hpt. 203. § (6) bekezdésében írtaknak nem tett eleget. A korlátlan kockázatról nem kaptak valós tájékoztatást, így az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezések tisztességtelenek. Alperes ügyintézője tájékoztatása alapján alappal gondolhatták, hogy az árfolyamkockázat nem valós, csak korlátozottan terheli őket. A kezelési költség kapcsán arra hivatkoztak, a kölcsön a főszolgáltatás, a kamat, a kezelési költség csak plusz szolgáltatásra számítható fel. Az alapszolgáltatás része a kölcsön kezelése,

plusz szolgáltatást az adós nem rendelt meg. Szolgáltatás nélküli díjat követel az alperes. A kezelési költség alkalmazása is tisztességtelen.

[9] Alperes a kereset elutasítását, felperesek perköltségben marasztalását kérte.

Hivatkozott a végrehajtás megszüntetési perben hozott határozatokra, azok tartalmára, arra, hogy a tájékoztatás tisztességes volt, az árfolyam-kockázatról megfelelő tájékoztatást adott felpereseknek. Felperesek hivatkoztak a jogérvényesítési jog korlátozására, illetve az ellenszolgáltatás nélküli szolgáltatásra, de nem jelölték meg, hogy ez konkrétan mely jogukat és miként korlátozná, vagy, hogy az árfolyam különbözet miatt volna szolgáltatás vagy díj. A kezelési költséggel kapcsolatban hivatkozott az EUB C-621/17. számú ítéletre.

[10] Az elsőfokú bíróság fogatosította a 2017. június 23-i tárgyaláson a 4.G.42.263/2016/15. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint I. rendű felperes, II. rendű felperes személyes meghallgatását, illetve meghallgatta a szerződéskötésnél eljáró tanú tanút. Felperesek fenntartották azon előadásukat, azt a tájékoztatást kapták, hogy nagyon megbízható ez a konstrukció. Informálódtak ismeretségi körben, de olyat nem hallottak, hogy bárkinek drasztikusan változott volna a törlesztőrésze.

Az I. rendű felperes előadta, a kockázatfeltáró nyilatkozatot aláírás előtt nem olvasta el. Nem hangzott el olyan szóbeli tájékoztatás, hogy valamilyen szint fölé a törlesztőrészlet nem mehet. A változással kapcsolatban az hangzott el, hogy ez egy stabil konstrukció.

A II. rendű felperes úgy nyilatkozott, az I. rendű felperes által elmondottakat kérte a saját nyilatkozatának tekinteni. Az ügyintéző arról tájékoztatta őket, hogy a konstrukció kockázatmentes, így kerültek be a kölcsönszerződésbe a fedezetek. Nem beszéltek arról, hogy a kamatokat, díjakat, költségeket milyen feltételekkel emelheti a bank, illetve, hogy eltérő árfolyamon folyósít, illetve azt eltérő árfolyamon kell visszafizetni. A kockázatfeltáró nyilatkozatról úgy nyilatkozott, azt nem írta alá, nem látta. Arra emlékezett, hogy rengeteg papírt aláírtak, az aláírt példányokból vissza nem kaptak. A hitelszerződés aláírt példányát megkapta, de más iratra, így a kockázatfeltáró nyilatkozatra nem emlékezett.

[11] tanú előadta, ha deviza alapú szerződés került megkötésre az ügyfelekkel, az árfolyamkockázatról, a folyósítási, törlesztési árfolyamról, hogy a törlesztést mikor kell, milyen számlára teljesíteni, biztos, hogy beszéltek. A szerződéses költségekről és módosításról is mindig volt szó, mert volt egy előterjesztési dokumentum, melyben a költségeket neki fel kellett tüntetni, azt előtte megbeszélték az ügyféllel. A szerződés megkötésének alapfeltétele volt, arról tájékoztatásra kerüljön az ügyfél, hogy az árfolyamváltozás esetén emelkedhet vagy csökkenhet a törlesztőrészlet. Nem olyanok voltak ezek a szerződések, ahol lett volna maximális törlesztőrészlet plafon, így erre vonatkozó tájékoztatást nem adott az ügyfélnek. Felperesek privát bankingben levő ügyfelek voltak, tájékoztak a piaccal kapcsolatban, tekintettel arra, hogy cégtulajdonosok, cégvezetők voltak. Azon bírói kérdésre, elhangozhatott-e, hogy kockázatmentes a konstrukció, a tanú előadta, egy hitelfelvétel soha nem kockázatmentes. Amíg van munkahely, addig biztonságos lehet, de végig kell gondolnia a hitelfelvevőnek azt, hogy mi van akkor, ha megszűnik a munkahelye.

Felperesek fenntartották azon előadásukat, hogy a tanú részéről elhangzott, ez a konstrukció kockázatmentes.

A tanú előadta, emlékei szerint nem adott ilyen tájékoztatást. 10 év távlatából nem meri azt ilyen biztonsággal állítani, ahogy azt a felperesek állítják.

Az eljáró bíró megállapította a szembesítés eredménytelenségét.

[12] A felperesek a Fővárosi Ítéltábla – az elsőfokú bíróság ügyiratszám7 számú ítéletét hatályon kívül helyező – ügyiratszám8 számú végzését követő megismételt eljárásban a keresetet és korábbi előadásait fenntartották. Utaltak a C-621/17. EUB ítélet értelmezésére, álláspontjuk szerint abból az állapítható meg, hogy nem kell az érintett összegek ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatást is részletezni. Előadták, meg kell állapítani, nyújt-e a hitelező valóságos szolgáltatásokat és az észszerűen a kölcsön kezelése folyósítása körébe tartozik-e. Van-e gazdasági, jogi ok az igénybevételre és a költség vagy jutalék nem aránytalan-e a kölcsönösszeghez képest. A kockázatfeltárást alperes nem a fogyasztó érdekében végezte el, a közösségi jog fejlődésre is utaltak, azzal, a kockázat nem lehet korlátlan, a korlátlanság eleve tisztességtelen. Vitatták a Kúria állásfoglalását, hogy nem ismerhető a változás iránya. Utaltak a hitelező szakértelmére és arra, a C-609/19. számú döntés értelmében a perbeli ügylet SWAP ügylet, hivatkoztak a C-939/19. számú ítéletre is, valamint a C-118/17. EUB döntésre.

[13] Alperes is fenntartotta a megismételt eljárásban a korábbi előadását. A kockázatfeltárást kapcsán utalt arra, a tájékoztatás a C-51/17. ítéletben foglaltaknak is megfelelt. Hivatkozott a Kúria Konzultációs Testülete állásfoglalására, továbbá a 6/2013. PJE-re, a C-932/19. számú EUB döntés értelmezésére.

[14] Az elsőfokú bíróság a 2021. szeptember 21-én kelt 37.G.42.049/2020/17/I. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte az I-II-III. rendű felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessenek meg bruttó 12.700 forint ügyvédi munkadíjat és 12.700 forint másodfokú perköltséget egyetemlegesen. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 523. § (1) bekezdése, a 6/2013. PJE, a 2000. évi C. törvény 3. § (2) bekezdés 7. pontja ismertetése után rögzítette, a perbeli deviza alapú kölcsön nem SWAP ügylet volt. Alperes a folyósított kölcsönt tartotta devizában nyilván, a felek nem állapodtak meg arról, hogy a CHF összeget és kamatait egy másik devizára cserélik.

[15] A felek az 1996. évi CXII. törvény 212. § (1) bekezdése és a 2. számú melléklet III.13. pontja szerinti lakossági kölcsönszerződést kötöttek. Felperesek a Hpt. 203. §-a szerinti kockázatfeltárást nyilatkozatot írtak alá. Az elsőfokú bíróság rögzítette, alperest terhelte annak bizonyítása, a kockázatot feltárta, az árfolyamkockázat fennállása és a törlesztőrészletekre gyakorolt hatása további iratok tartalmából következtetés nélkül felismerhető volt. A tájékoztatás megfelelt a gazdasági átláthatóság és a kiterjesztett átláthatóság fogalmának, és a fogyasztó megérthette, hogy a hátrányos változásnak nincs felső határa, a törlesztőrészlet jelentősen megemelkedhet, az árfolyamváltozás lehetősége valós, a futamidő alatt

bekövetkezhet, a törlesztőrészleteket jelentősen megnövelheti, azok megfizetése gazdaságilag nehezen viselhetővé válik. A kezelési költség kapcsán utalt a korábbi ítéltáblai határozatra.

[16] Részletezte a Tanács 93/13/EGK irányelv harmonizációs folyamatát, utalva az irányelv 4. cikk (2) bekezdésére és a Ptk. 209. § (4) bekezdésére. Vizsgálta a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján a kockázattelepítésre vonatkozó szerződéses rendelkezések világos és érthető voltát. Utalt a kockázatfeltáró nyilatkozatban írtakra és részletezve a tájékoztatást, rögzítette, az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztónak a kapott tájékoztatásból meg kellett értenie, hogy a kölcsönt forintban veszi igénybe, de devizában nyilvántartottan törleszt. Az aktuális árfolyamtól és a kamatmértéktől függ, hogy a törlesztőrészlet milyen lesz. Meg kellett értenie a fogyasztó, a változás olyan mértékű is lehet, hogy nehézséget okozhat a törlesztéskor. A tájékoztatásból felpereseknek meg kellett érteniük, hogy mik lehetnek a gazdasági következmények, alperes a költségek és kockázatok kapcsán figyelemfelhívással élt. Meg kellett azt is érteniük, a kockázatvállalásnak nincs felső határa, illetve megérthették a mechanizmus konkrét működését, mely alapján fel tudták mérni a rájuk háruló következményeket. Utalva a C-186/16. számú ítélet 45. pontjára, 50. pontjára, illetve a C-51/17. EUB ítéletre, rögzítette, alperes a tájékoztatást kellő időben közölte, alperes a jelentős körülményeket bemutatta, a felperesek értékelhették a konstrukció pénzügyi kötelezettségeikre gyakorolt jelentős gazdasági következményeit, a tájékoztató a C-118/17. EUB döntését értékelő kúriai konzultációs testületi közleménynek is megfelel. Felperesek a tájékoztatási kötelezettség teljesítése miatt információs hátrányban nem voltak, alperes az árfolyamváltozás irányát nem volt köteles bemutatni, a tájékoztatás világos, érthető volt. A kezelési költségnek és az áthárított árfolyamkockázat kezelésének egymáshoz a szerződés rendelkezései alapján kapcsolata nincs, a felek nem állapodtak meg arról, hogy a kockázatot alperes kezeli, és nem írták le azt sem, hogy a kezelési költség ennek fejében illeti meg. A felek a kezelési költséget eltérően minősítették. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 200. § (1) bekezdése, 205. § (2) bekezdése, a Hpt. 212. § (2) bekezdése felhívása után rögzítette, a teljes hiteldíj a fogyasztó által a kölcsönért fizetendő terhelés, mely tartalmazza a kamatokat, folyósítási jutalékokat és minden egyéb, a kölcsön felhasználásával kapcsolatban fizetendő költséget. A felperesek nem hivatkozhatnak alappal arra, hogy az alperes ellenszolgáltatását kizárólag a kamat teszi ki. Utalt a Hpt.-re ebben a körben, konkrétan a Hpt. 213. § (1) bekezdés b)-c) pontjára és arra, a felperesek nem jelöltek meg az álláspontjukat alátámasztó jogszabályhelyet sem, mely a hiteldíjat kizárólag az ügyleti kamatnak feleltetné meg. Idézte a C-621/17. számú ítéletet, rögzítve, azon okból, hogy a szerződés a kezelési költség ellenében nyújtott szolgáltatásokat tételesen nem határozza meg, a kikötés nem tisztességtelen. A kezelési költség mögött alperes által előadott, a kölcsönrel kapcsolatos szolgáltatások állnak. A kölcsön folyósításával, nyilvántartásával, elszámolásával kapcsolatban utalt a Hpt. 2. számú melléklete 1.10.3. pontjára. A kezelési költség és számítási módja a szerződésben és üzletszabályzatban világosan, egyértelműen olvasható volt, aránytalannak sem tekintendő. Utalt az árfolyamrés kiküszöbölésével kapcsolatos jogalkotói intézkedésekre.

[17] A pervesztes felpereseket a Pp. 78. §-a és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet felhívása mellett marasztalta perköltségben.

[18] Az ítélet ellen a felperesek fellebbeztek. Kérték az elsőfokú ítélet keresetük szerinti megváltoztatását, alperes perköltségben marasztalását.

[19] Előadták, alperes tájékoztatása nem volt megfelelő, illogikus az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy nem a bank vállalta a kockázatot, ez esetben felesleges lett volna a bevizsgálás. A bank rákérdezett arra, hogy mekkora törlesztőrészletet akarnak felperesek fizetni, mennyit tudnak teljesíteni, mekkora a fedezet és forint vagy devizaköltséont szeretnének-e, akkor figyelmeztetni kellett volna felpereseket arra is, hogy a törlesztőrészlet a jövedelmet, a teljesítőképességet, a fedezetet és a forintkonstrukció törlesztő részletét meghaladhatja. A tájékoztatás nem volt világos és érthető. Ha a kockázat korlátlan, akkor azt a szerződésben vagy az üzletszabályzatban kifejezetten le kellett volna írni. Ha a tájékoztatás, a feltétel kétséges, ez a fogyasztó számára vehető figyelembe. Az ítélet sérti a Ptk. 207. § (2) bekezdését, a 209. § (1) és (2) bekezdését. Utaltak a 2/2014. PJE-re, azt idézve, továbbá arra, az ítélet megsértette a 93/13/EGK irányelv átláthatóság követelményét. Utaltak az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésére. A korlátlan kockázatot alperes elhallgatta, alperes professzionális hitelező, ezzel szemben az átlag fogyasztóval szemben más az elvárhatóság. Rögzítették, az Európai Unió jogértelmezése meghaladta a Kúria jogértelmezését. Hivatkoztak a C-186/16. számú ítéletre, azt idézve, rögzítve, ha a hitelező nem volt az árfolyamváltozás mértékének birtokában, sem ő, sem a fogyasztó nem hozhatott megalapozott döntést. A hitelkihelyezés a bevizsgálás után arról győzte meg a felperest, hogy képes lesz a kölcsön visszafizetésére. Idézték továbbá a C-609/19. és a C-776/19. EUB ítéleteket, utalva arra, a C-51/17. EUB döntés óta a joggyakorlat megváltozott, és ezt az elsőfokú bíróság nem, viszont a Kúria figyelembe vette. Eseti döntésre utalt ebben a körben (BH2021. 141.). A C-609/19. EUB ítélet részbeni ismertetése után rögzítették, megdőlt a Kúria 6/2013. PJE határozata, miszerint a kamatkedvezmény és a korlátlan devizakockázat egyensúlyban van. A fogyasztónak a pénzügyi mechanizmus konkrét működését is meg kellett volna értenie, másrészt a törlesztőrészlet jelentős emelkedésének lehetőségére is fel kellett volna a figyelmet hívni. Utaltak a 87/102/EGK irányelv preambuluma, idézték továbbá a C-776/19. és a C-782/19. összevont EUB ítélet egyes részeit. Hivatkoztak a jelentős egyenlőtlenségre a feleket illetően. Az árfolyamkockázat átláthatóságára szintén EUB ítéletekből idéztek, így a C-125/18., a C-229/19. és a C-289/19. számú ítéletekből. Rögzítették, nemcsak a kedvezőtlen körülményekre kellett volna a felpereseket figyelmeztetni, hanem a jelentős forint leértékelődés kockázatára is. Kiemelten utaltak a Kúria gyakorlatának megváltozására, arra, a korábbi határozatokkal ellentétben a Kúria megállapította a tisztességtelen kockázatfeltárást. A teljeskörű tájékoztatást az alperes nem nyújtotta, a kockázat bár korlátlan volt, nem volt felismerhető, részletesen idéztek kúriai határozatokat (Gfv.VII.30.256/2020/9.). Összességében a 2/2014. PJE-t felülírták az utána következő EUB ítéletek. Az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás nem felelt meg a tisztességes tájékoztatással szemben felállított követelményrendszernek.

[20] A kezelési költség kapcsán felperesek kitértek arra, alperes az eljárás során nem tudta megjelölni azt a szerződési pontot, melyben a felek a kezelési költség mögötti tényleges szolgáltatást meghatározták. A szerződést nem utólag kellett volna tartalommal kitölteni, minden feltételt egyértelműen rögzíteni kellett volna. Megfelelő tájékoztatás hiányában alperesi hivatkozások utólagosak, a szerződéskötéskor nem rögzített szolgáltatásokra vonatkoznak. A hitelbírálat, az adós minősítés pedig kizárólag a pénzügyi felügyelettel szembeni közjogi kötelezettség és prudens működés okán történt, nem az adós érdekében.

[21] Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és felperesek másodfokú perkiöltségben marasztalását kérte.

[22] A releváns perbeli előzmények és az elsőfokú ítélet ismertetése után előadta, az elsőfokú bíróság a jogszabályok és a rendelkezésre álló okiratok, bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a megállapításra, hogy alperesi árfolyamkockázati tájékoztatás, a kezelési költség felszámítása nem tisztességtelen, a jogszabályoknak megfelelő és kellően indokolt döntést hozott. Utalt arra, a perbeli szerződést az rPtk. 209. § (5) bekezdésének 2009. május 22. napjával történt hatálybalépése előtt kötötték, részletesen idézte a 2/2014. PJE-t. Kiemelten rögzítette, az irányelv alapján önmagában a jogok, kötelezettségek felek közti szerződéskötés időpontjára visszavezethető, vagy azt követő egyensúlyvesztése nem keletkeztet automatikusan reparációs jogosultságot az egyensúlyt veszített fél oldalán, ilyen következtetés az Irányelv 3. cikk (1) bekezdéséből, 4. cikk (2) bekezdéséből, az 5. cikkből, és az rPtk. 209. §-ából sem olvasható ki. Önmagában az adott szerződéses kikötés nem tisztességtelen, amennyiben az unfair, még akkor sem, ha a vizsgálandó szerződéses kikötés nem a főszolgáltatást érinti. Szükségesek többlet tényállási elemek is, amelyek mentén a tisztességtelenségi teszt elvégzendő. Ilyen a világosság, érthetőség és a jóhiszeműség követelményével ellentétben a fogyasztó kárára kimutatható jelentős egyenlőtlenség. Egyebek mellett utalt az EUB C-26/13. számú határozatára, a C-51/17. számú EUB egyes pontjaira. Az árfolyamkockázat lehetősége a szerződés immanens eleme volt. A tisztességtelenség akkor sem állapítható meg, ha a rendelkezések nem világosak vagy nem érthetők – bár ezt vitatta –, a fogyasztót ért esetleges jelentős egyenlőtlenség vizsgálandó. Utalt a 6/2013. PJE-re azzal, az árfolyamkockázati tájékoztatásról szóló rendelkezéseknél merülhet fel egyáltalán egyensúlytalanság. Az árfolyamváltozás kockázatát a fogyasztóra telepítő rendelkezés önmagában nem tisztességtelen. Alperesi árfolyamkockázati tájékoztatás világos és érthető volt. Utalt a C-227/18. számú EUB döntésre ebben a körben, azt idézve. Az alperes árfolyamkockázati tájékoztatója az EUB által megfogalmazott követelménynek eleget tett, nem csak azt tartalmazza, hogy a devizaárfolyamok változhatnak, hanem ennek gazdasági következményeit is, azaz, hogy a forint árfolyamának gyengülése esetén az adós által fizetendő törlesztőrészlet nő, vagyis az adósnak többlet kell fizetnie. A tájékoztatásnak nem kellett kiterjednie az árfolyamváltozás várható irányára, annak előre nem látható mértékére. Az árfolyamkockázati tájékoztatás akkor tisztességtelen, ha az átlagosan tájékozott fogyasztó számára nem volt világos és érthető, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terheli, és a kedvezőtlen változásnak nincs felső határa. Felhívta a C-51/17. számú EUB ítélet után született Kúria melletti konzultatív testületi állásfoglalást is. A Kúria és az ítéletábra több eseti döntését megjelölve utalt arra, az alperes árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás világos, érthető volt. A Kúria gyakorlata is megerősítette, hogy amennyiben a kölcsönszerződés vagy a kockázatfeltáró nyilatkozat nem rendelkezik kifejezetten a kockázatvállalás korlátozásáról, abból az következik, hogy az korlátlan, ez pedig magában hordozza, hogy annak hatása jelentős, ezt meghaladóan akár végtelen is lehet. A felperesek által hivatkozott kúriai döntés rögzítette, hogy a korlátozott precedensrendszer az árfolyamkockázat körében nyújtott tájékoztatás megítélésénél nem érvényesül, erre tekintettel a felperesek által e körben hivatkozott döntések nem irányadóak. Rögzítette, a C-26/13. számú EUB ítéletre, illetve a Konzultációs Testület 2019. április 10-i emlékeztetőjére utalva, hogy a konkrét fogyasztó eljárása vizsgálandó a konkrét perben. Jelentőséget kell tulajdonítani felperesi magatartásnak, annak, az őt terhelő kötelezettségeknek eleget tett-e, észszerűen, figyelmesen, körültekintően járt-e el. Utalt a fogyasztóval szembeni elvárhatóságra. Összegezve hangsúlyozta, a kölcsönszerződés II.8.8. pontja, a felek által aláírt

kockázatfeltáró nyilatkozat alapján a tájékoztatás megfelelt az EUB ítéleteiben foglalt követelményeknek.

[23] A kezelési költség körében előadta, az ügyleti kamat és a kezelési költség mértéke egyértelműen, világosan, érthetően meg volt határozva a szerződésben. A C-621/17. számú EUB ítéletből, illetve a hivatkozott kúriai döntésből megállapítható, a kezelési költség mögött van szolgáltatás, melyet egyebekben részletezni nem kell. Hivatkozott a C-621/17. számú EUB ítéletre azzal is, önmagában az, hogy a hitelkezelés és hitelnyújtás költségei külön, és nem az ügyleti kamatban kerültek felszámolásra, nem ütközik jogszabályba, a perbeli kölcsönszerződés 4,2 %-os THM-et jelölt meg. Ezt összevetve az MNB által közzétett valamennyi pénzügyi szolgáltató által számolt átlag THM adatokkal, megállapítható (korábban csatolt ezzel kapcsolatos táblázatot), hogy a piaci átlag THM 6,42 % volt; tehát felperesek által fizetendő teljes kötelezettség, díj kamat, jutalék stb. jelentősen kedvezőbb volt az átlagnál, ez kizárja, hogy felperesek terhére jelentős egyenlőtlenség megállapítható legyen. Az ügyleti kamat 2,49 % volt, a kezelési költség 0,36 %, ez jóval kevesebb mint a Kúria által megvizsgált és tisztességesnek minősített, eseti döntésben szereplő 7,8 %. Az egyensúlyt tehát nem bontotta meg az, hogy a hitelkezelés és hitelnyújtás költségei külön voltak felszámítva. Utalt az alperesi kezelési költség kikötés tisztességes voltát deklaráló további ítéltáblai eseti döntésekre.

[24] A fellebbezés megalapozatlan.

[25] A jelen ügyre alkalmazandó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

A perbeli kölcsönszerződésben a felek az adósok kölcsönszerződésből eredő pénztartozását devizában (CHF) határozták meg, és azt forintban voltak kötelesek teljesíteni. (Az elsőfokú bíróság a 2000. évi X. törvény 3. § (2) bekezdés 7. pontja felhívása mellett helyesen utalt arra, a perbeli ügylet devizacserével nem járt, SWAP ügyletnek nem minősült.)

[26] A felek a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rHpt.) 212. § (1) bekezdése és 2. számú melléklet III.13. pontja szerinti lakossági kölcsönszerződést kötöttek, mellyel kapcsolatban a felperesek az rHpt. 203. § (7) bekezdés a) pontja szerinti kockázatfeltáró nyilatkozatot írtak alá.

[27] Az rPtk. 209. § (1) bekezdése értelmében tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

[28] Az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta az árfolyamkockázat korlátlan viseléséről történt tájékoztatás és szerződéses kikötések megfelelőségét az EUB irányadó joggyakorlata tükrében is. Az árfolyamkockázat a kirovó és lerovó pénznem eltéréséből adódó szükségképpen következmény, a deviza alapú kölcsönszerződések meghatározó jellege. Az rPtk. 209. § (2) bekezdése szerint a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, mely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát. Az EUB határozatok által támasztott követelmények körében a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, az EUB C-26/13. számú döntése értelmében a szerződési feltétel világos és érthető megfogalmazásának követelménye nem kizárólag a feltétel nyelvtani szempontú érthetőségét takarja, a szerződésnek átlátható jelleggel, egyértelmű, érthető kritériumok megadásával kell bemutatnia az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára a kikötés eredményeként jelentkező, őt érintő gazdasági következményeket. Az EUB C-186/16. számú ítélete értelmében a megfelelő tájékoztatás magában foglalja azt is, hogy a fogyasztó ne csupán azt legyen képes felmérni, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést kötötték, emelkedhet, illetve csökkenhet, hanem értékelni kell tudnia, hogy egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire milyen hatása, esetleg jelentős következménye is lehet. Az EUB C-51/17. ítélete szintén úgy foglalt állást, a tájékoztatókból a fogyasztónak nem csupán a nemzeti fizetőeszköznek a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képesti leértékelődését kell felismernie, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit is. Lényegileg az EUB C-776/19.-C-782/19. számú egyesített ügyben hozott ítélet is ezen követelményeket emelte ki.

[29] Ezen határozatok tükrében is helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperesnek az árfolyamkockázattal, annak viselésével kapcsolatos tájékoztatása a felek által megkötött szerződés, illetve a felperesek által aláírt nyilatkozat tükrében megfelelő volt. Tévesen hivatkoznak a felperesek arra, hogy tájékoztatást lett volna szükséges adni az árfolyamemelkedés várható mértékéről.

[30] A Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

[31] Abból a körülményből, hogy az adott tájékoztatás nem szólt, a kölcsönszerződés nem rendelkezett a kockázatvállalás korlátozásáról, az következik, hogy az nem korlátozott, azaz korlátlan.

[32] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel, illetve az alperesi fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal. A Kúria is hasonló álláspontra helyezkedett a Gfv.VII.30.270/2019/6. számú határozatában, kiemelve, a szerződéskötést megelőző kockázatfeltáró nyilatkozatot és a megkötött kölcsönszerződés szabályait együttesen kell vizsgálni és megítélni az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötések

tisztességtelenségét. A Kúria elvi élel állapította meg, hogy nem tisztességtelen a deviza alapú kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötése, ha a kölcsönszerződés és a szerződéskötés előtt aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat együttesen meghatározott tartalma biztosította a felperesek számára – az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjén keresztül – a jogügylethez kapcsolódó árfolyamkockázat konkrét lényegének, mibenlétének, a fizetési kötelezettségükre gyakorolt hatásának, továbbá annak felismerését, hogy kockázatviselésüknek nincs felső határa, az korlátlan.

[33] A Fővárosi Ítéltábla rámutat, tényszerűen megállapítható az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességességének megítélésével kapcsolatos bírósági gyakorlat változása, azonban az egyebek mellett a Kúria BH2021. 141. számon közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9., illetve a jogegységi hatályú Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatában írtak, ezáltal a 2/2014. PJE kiegészített 1. pontja alapján is megfelelőnek kell tekinteni az alperesi tájékoztatást. A felperesek által hivatkozott Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozat szerint önmagában az a tájékoztatás sem felel meg az EUB által felállított követelményrendszernek, mely szerint az adós hiteltörlesztési és kamatfizetési kötelezettségének összege „erősen függ” az adott deviza magyar forinttal, illetve egyéb devizákkal szembeni árfolyamának alakulásától. Tisztességtelen továbbá a tájékoztatás, ha ezt az „erős függést” csak annyiban világítja meg, hogy a deviza árfolyamának változása egyaránt növelheti és csökkentheti a hitelszolgálat és a magyar forintban folyósított kölcsön összegét. Ez a tájékoztatás ugyanis nem utalna az elvart módon a tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének a futamidő alatt is bekövetkező, valós lehetőségére, illetve, hogy ennek következtében a felperes helyzete gazdaságilag nehezen viselhetővé is válhat.

[34] A jelen perben támadott szerződési feltételek, illetve a kapcsolódó tájékoztatás azonban elegendő információt tartalmazott a fogyasztó részére.

[35] A Fővárosi Ítéltábla a Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozattal összefüggésben kiemeli, a jelen perbeli konkrét kölcsönszerződés és kockázatfeltáró nyilatkozat vizsgálata alapján megállapíthatóan a felperesek, mint általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes, körültekintően eljáró fogyasztók mérlegelhették a szerződés aláírásakor nemcsak a kockázat reális voltát, hanem annak a gazdasági helyzetükre esetlegesen gyakorolt hatását is az alábbiak miatt:

[36] A 2005. október 18-i kölcsönszerződés II.8.8. pontja konkrétan tartalmazza, hogy az adós/adóstársak tudomásul veszik, hogy a kölcsön igénybevételevel együtt járó, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben maguk viselik. A bank a szerződés e pontja szerint fenntartja annak jogát, hogy amennyiben az árfolyamok kedvezőtlen változása a bank megítélése szerint veszélyezteti az adós, adóstársak kölcsöntörlesztési képességét, a fennálló kölcsöntartozást visszavonhatatlanul forintra átváltsa. Ezzel a szerződési ponttal együtt értelmezve az elsőfokú bíróság által egyébként részletezett, kockázatfeltárássra vonatkozó tájékoztatást, a felpereseknek azzal is tisztában kellett lenniük, az árfolyamváltozás oly mértékű is lehet, hogy esetleg veszélyezteti a kölcsöntörlesztési

képességüket is. Előfordulhat, hogy a kölcsönt az árfolyam számukra kedvezőtlen változása folytán nem tudják visszafizetni, a kölcsön törlesztésére nem lesznek képesek.

[37] Ez pedig nem értelmezhető másként, minthogy az árfolyamváltozás kedvezőtlen hatása valós, gazdaságilag nemcsak nehezzé, hanem lehetetlenné is válhat ebből eredően az adósok pénzügyi helyzete. Az a körülmény, hogy a bank ezt a jogosultságot a szerződésben rögzítette, azt jelenti, nemcsak arról tájékoztatta az adósokat, hogy a deviza alapú kölcsönök havi törlesztőrésze a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhat, illetve az árfolyamváltozás eredményeként a törlesztőrészlet csökkenhet és nőhet is, az árfolyamváltozásból adódóan nehezülhet gazdasági helyzetük, hanem arról is, kedvezőtlen árfolyamváltozás adott esetben a törlesztési képességükre kihatóan veszélyeztetheti a kölcsön visszafizetését is a részükről. Ezen szerződési feltétel, a felperesek állításával ellentétben pont azt mutatja, hogy az alperes valós kockázattal számolt. Mindezek folytán pedig felperesek alappal nem hivatkozhatnak arra, hogy az árfolyamváltozás kockázatáról nem kaptak megfelelő tájékoztatást.

[38] A kifejtettekre figyelemmel az árfolyamkockázat felperesek általi korlátlan viselésével kapcsolatos szerződési feltételek semmissége nem volt megállapítható.

[39] A kezelési költséggel kapcsolatban a Fővárosi Ítélőtábla álláspontja a következő:

[40] Az elsőfokú bíróság helytálló álláspontra helyezkedett a tekintetben, hogy a kezelési költség nem tartozik a főszolgáltatás körébe, ezért az rPtk. 209. § (1) bekezdése szerinti tisztességtelensége vizsgálható.

[41] A tisztességtelenség megítélése során helyesen volt figyelemmel az EUB C-621/17. számú határozatában írtakra és az rHpt. 212. § (2) bekezdésének rendelkezésére, melynek értelmében a teljes hiteldíj a kamatokon és a folyósítási jutalékokon felül a kölcsön felhasználásával kapcsolatosan fizetendő költségeket is tartalmazza, továbbá az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontjaiban foglaltakra. Ez utóbbi rendelkezésekből is az olvasható ki, hogy a pénzügyi intézmény adós részére nyújtott szolgáltatásainak az ellenszolgáltatása nem csupán a kamat, hanem egyéb olyan költség is lehet, amelynek a megfizetésében a felek megállapodnak.

[42] A fenti értelmezés az rHpt. 2. számú mellékletének a kamat, valamint a hitel és pénzkölcsön nyújtására irányuló pénzügyi szolgáltatási tevékenység fogalmát meghatározó rendelkezéseiből is levezethető.

[43] A III.7. pont szerint a kamat: az adós által a kölcsönnyújtónak (betételhelyezőnek) az elfogadott betét vagy az igénybe vett kölcsön használatáért, kockázataért fizetendő, a betét- vagy kölcsönösszeg százalékában meghatározott, időarányosan térítendő (elszámolandó) pénzösszeg vagy egyéb hozadék.

Az I.10.2. a) pont szerint pénzkölcsönnyújtásnak minősül a hitelező és az adós között létesített hitel-, illetőleg kölcsönszerződés alapján a pénzösszeg rendelkezésre bocsátása, amelyet az adós a szerződésben megállapított időpontban – kamat ellenében vagy anélkül – köteles visszafizetni;

az I.10.3. pont szerint a hitel és pénzkölcsön nyújtására irányuló pénzügyi szolgáltatási tevékenység a hitelképesség vizsgálatával, a hitel és kölcsönszerződések előkészítésével, a folyósított kölcsönök nyilvántartásával, figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével, a behajtással kapcsolatos intézkedéseket is magában foglalja.

A betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről szóló 41/1997. (III. 5.) Korm. 12. § b) pontja kifejezetten nevesítette is a kezelési költséget.

[44] A felek között nem volt vitatott, hogy a fenti tartalommal az alperes ne teljesített volna pénzkölcsön nyújtására irányuló szolgáltatást a felperesek részére, ne tett volna intézkedéseket például a hitelképesség vizsgálatával, a kölcsön nyilvántartásával, a teljesítés figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével, behajtásával kapcsolatosan.

[45] Az rHpt. 210. § (2) bekezdése értelmében a pénzügyi intézménynek a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kellett határoznia a kamatot, a díjat és minden egyéb költséget.

[46] Az adott szerződésben egyértelműen meghatározásra került, hogy a havi kezelési díj 0,125 %, és az is, hogy a felszámítása a kölcsön folyósításakor és minden 12. havi törlesztőrészlettel egyidejűleg a kölcsön, illetve a fennálló tőketartozás összegére történik, továbbá a kezelési költség forintba átszámításának módja is. Ezeknek a rendelkezéseknek az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes, körültekintő fogyasztó számára világosnak, érthetőnek kellett lennie.

[47] Az EUB a C-621/17. számú ítéletében úgy foglalt állást, hogy a kezelési költséget szabályozó szerződési feltételek tekintetében az érthető megfogalmazás elve nem kívánja meg a kezelési költség ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatás részletezését a szerződésben, de megköveteli, hogy a szolgáltatások jellege a szerződésből észszerűen érthető vagy levezethető legyen. Az EUB rámutatott, hogy a kölcsönszerződéshez kapcsolódó kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel, mely nem teszi lehetővé az e költség ellenében nyújtott konkrét szolgáltatások egyértelmű azonosítását, a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben főszabály szerint nem idéz elő jelentős egyenlőtlenséget a fogyasztó kárára.

[48] Önmagában tehát az, hogy a kezelési költség ellenében nyújtott szolgáltatás a kölcsönszerződésben tételesen nem meghatározott, főszabályként nem eredményezi a kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségét.

[49] Ugyanakkor a szerződés részét képező Lakossági Üzletág Általános Szerződési Feltételek költségek viseléséről rendelkező 13.6. pontja tartalmazta, hogy Biztosítékok nyújtásával, fenntartásával, ellenőrzésével, kezelésével és érvényesítésével kapcsolatos minden szükséges költség az üzletfelet terheli.

A felperesek a szerződés és a Hpt. rendelkezései alapján felismerhették, hogy az alperes milyen szolgáltatásokat nyújt a kezelési költséggel szemben, ezek a szolgáltatások észszerűen a kölcsön kezelése körébe tartozóak, igénybevételük gazdaságilag, jogilag indokolható.

A jóhiszeműség követelménye nem sérült, az alperes a felperesekkel szembeni tisztességes és méltányos eljárása folytán észszerűen elvárhatta, hogy a fogyasztó (felperesek) egyedi tárgyalást követően is elfogadják az érintett feltételt.

Az EUB a C-621/17. számú döntésében a jelentős egyenlőtlenség körében vizsgálandónak tekintette, hogy a szolgáltatások fejében megállapított költség nem aránytalan-e a kölcsönösszeghez képest.

E körben az elsőfokú bíróság helytállóan fogalt állást, a kölcsön 854.380 CHF összegéhez viszonyítva a mindenkor kondíciós listában meghirdetett mértékhez képest a kedvezményes havi 0,125 % kezelési költség éves szinten nem aránytalan.

[50] A Kúria a Gfv.VII.30.356/2019/11. számú, BH2020. 180. számon közzétett eseti döntésében arra mutatott rá, azt, hogy a felperes terhére nem alakult-e ki jelentős egyenlőtlenség, elsődlegesen a szerződéskötéskori piaci kamatok figyelembevételével lehet megállapítani. A piaci kamat megállapításához támpontot nyújthat az olyan hasonló kondíciókkal (pl. pénznem, futamidő, kockázati besorolás) rendelkező kölcsönszerződésekben felszámított átlagos kamatmérték, amelyekben kezelési költséget nem kötöttek ki, a kamat és a kezelési költség együttes átlagos mértéke, valamint a THM mértéke.

[51] A Magyar Nemzeti Bank alperes által A/16. szám alatt csatolt közleményéből megállapíthatóan a háztartásoknak nyújtott svájci frank fogyasztási és lakáscélú hitelek átlagos hitelköltség mutatója 2005. októberében 6,42 % volt. Ehhez képest a kölcsönszerződés 11. pontja a kölcsönszerződéshez kapcsolódó THM mértékét 4,20 %-ban határozta meg.

Önmagában pedig a kezelési költség, kölcsön összegéhez viszonyított százalékos arányban meghatározása sem eredményez jelentős egyenlőtlensége a fogyasztó kárára.

[52] Mindebből következően a kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel az arányosság követelményének is megfelelt, nem állapítható meg, hogy a jóhiszeműség és tisztesség követelményével ellentétesen a felek szerződésből eredő jogait is kötelezettségeit, a szerződéses egyensúlyt a felperesek hátrányára jelentősen megbontotta volna. Az EUB C-621/17. számú ítéletének helyes értelmezése szerint a kezelési költség kikötése csak akkor

lehet tisztességtelen, ha az aránytalanul megnöveli a fogyasztó fizetési kötelezettségét. Jelen esetben ilyen egyenlőtlenség nem alakult ki.

[53] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a jelen ügyre alkalmazandó rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[54] A Fővárosi Ítéltábla az rPp. 239. §-a szerint alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felpereseket az alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5)-(6) bekezdése, 4/A. §-a alkalmazásával az IM rendelet szerint megállapítható mértékű ügyvédi munkadíjnál magasabb összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség egyetemleges megfizetésére, tekintve, hogy az alacsony pertárgyértékre figyelemmel megállapítható ügyvédi munkadíj összege nem állna arányban a kifejtett jogi képviselői tevékenységgel.

Budapest, 2022. március 23.

dr. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

dr. Molnár József s.k.
előadó bíró

dr. Kolozs Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: